సంకెలు

బి. విద్యాసాగర్‌రావు

“ప్రొదవోం భారతీయుడా, ఆడి పాడ...పాడ... కర్ర్...ఆ ... ఆ ... తంత్యం వచ్చెనని సభలే చేసి సంబరపడగానే, [illegible] బర బర బర క ర్ ర్ ర్ ...”

లౌడ్ స్పీకర్ని చూస్తూ కూచున్న [illegible] చెడిపోయినందుకు.

[illegible] అతని కాళ్లు ఆ గది వైపు నడిచాయి. గదిలో ప్యూన్ ఎంకులు గ్రామఫోన్‌తో కుస్తీ పడుతున్నాడు.

“[illegible] మళ్లెందుకు పెడ్తావ్?”

“రంగ రెడ్డి సార్ బెట్ట[illegible] సార్.”

మన్నెంత ఫో! అన్నట్లుం దా సమాధానం అతను మరి. రంగారెడ్డి మంచి ఆస్తిపరుడు; ఏదో కాలక్షేపానికి టీచర్ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు గాని ... దృష్టి ఆ గదిలోనే ఓ మూల ఉన్న ‘రై’ గన్ను మీదికి మళ్లింది ఈగలు, దోమలతో

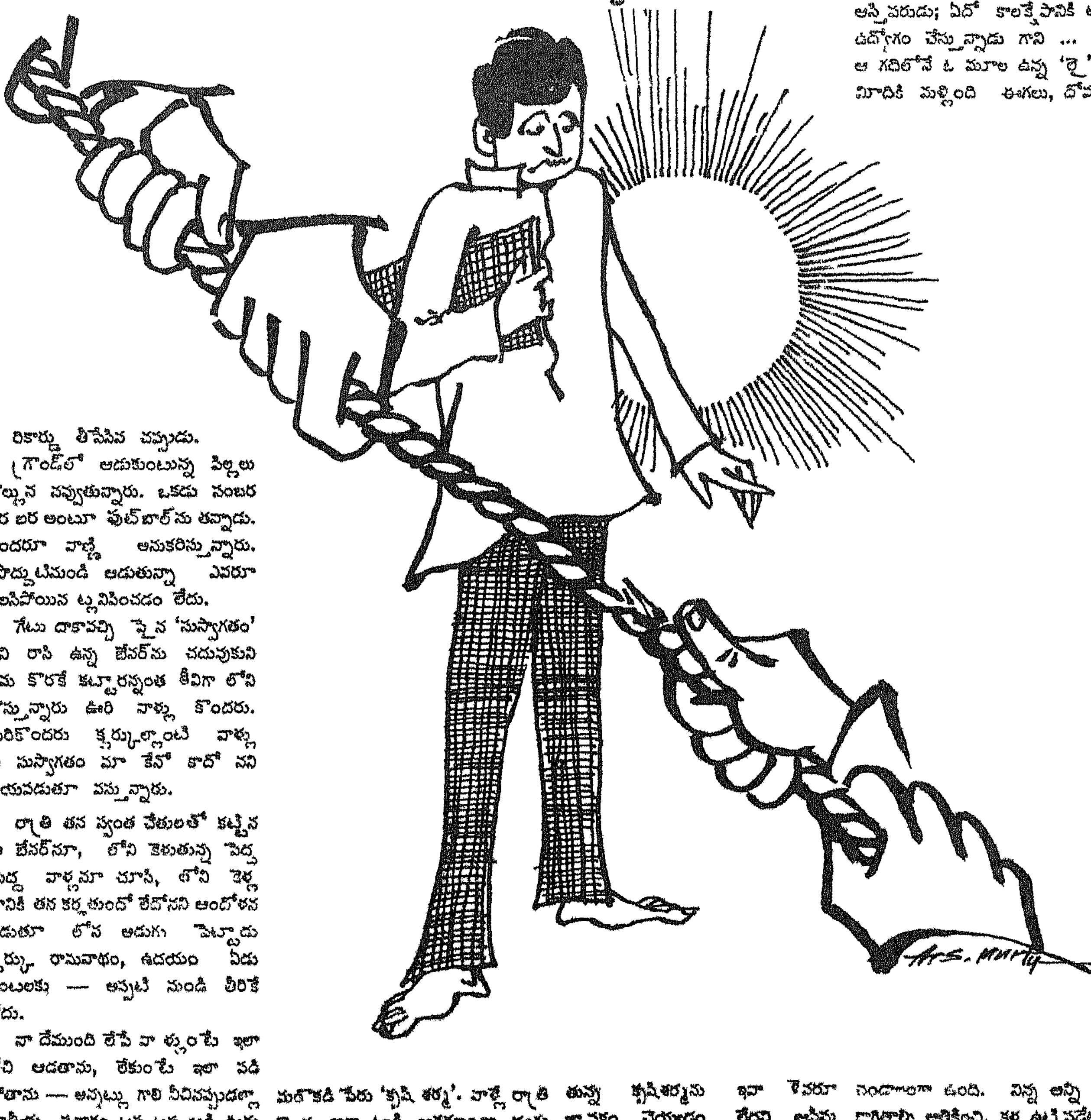

రికార్డు తీసేసిన చప్పుడు.

గ్రౌండ్‌లో ఆడుకుంటున్న పిల్లలు గొల్లున నవ్వుతున్నారు. ఒకడు సంబర బర బర అంటూ ఫుట్‌బాల్‌ను తన్నాడు. అందరూ వాణ్ణే అనుకరిస్తున్నారు. ప్రొద్దుటినుండీ ఆడుతున్నా ఎవరూ అలసిపోయిన ట్లనిపించడం లేదు.

గేటు దాకావచ్చి పైన ‘సుస్వాగతం’ అని రాసి ఉన్న బేనర్‌ను చదువుకుని తమ కొరకే కట్టారన్నంత ఠీవిగా లోని కొస్తున్నారు ఊరి వాళ్లు కొందరు. మరికొందరు క్లర్కుల్లాంటి వాళ్లు ఆ సుస్వాగతం మా కేనో కాదో నని భయపడుతూ వస్తున్నారు.

రాత్రి తన స్వంత చేతులతో కట్టిన ఆ బేనర్‌నూ, లోని కెళుతున్న పెద్ద పెద్ద వాళ్లనూ చూసి, లోని కెళ్ల డానికి తన కర్హతుందో లేదోనని ఆందోళన పడుతూ లోన అడుగు పెట్టాడు క్లర్కు రామనాథం, ఉదయం ఏడు గంటలకు — అప్పటి నుండి తీరికే లేదు.

నా దేముంది లేపే వా ళ్ళుంటే ఇలా లేచి ఆడతాను, లేకుంటే ఇలా పడి పోతాను — అన్నట్లు గాలి వీచినప్పుడల్లా జాతీయ పతాకం టప టప ఆడి ఊరు కుంటూంది.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ [illegible] ఉదయం నుండి తీరిక లేక, అలసి పోయాడు, స్కూలు క్లర్కు. సహాయ పడేందుకు స్కూలులో చదువుకునే పిల్ల లిద్దరుండేవారు. ఒకడి పేరు ‘విస్సార్థం’ మరొకడి పేరు ‘కృషి శర్మ’. వాళ్లే రాత్రి రెండు దాకా ఉండి, ఆవరణంతా రంగు కాగితాలతో, జండాలతో అలంకరించారు. [illegible] హెడ్మాస్టరు—అందరూ [illegible] కున్నారు.

తోరణం కడుతూ నిచ్చెన పై నుండి పడి, కాలుకు పెద్ద గాయం చేసుకున్న విస్సార్థాన్ని, టెంపరేచర్‌తో బాధపడు తున్న కృషిశర్మను ఇవా ళెవరూ జ్ఞాపకం చెయ్యడం లేదని ఆఫీసు గుమాస్తా బాధపడుతున్నాడు.

[illegible] లౌడ్‌స్పీకర్ వైపు చూశాడు. [illegible] ‘[illegible]’ శబ్దం వస్తూంది. మాపులు స్టైర్ వెంట పెట్టు దిగి ఓ గది (క్లాస్ రూమ్) తలుపు సందుల్లో (ఇరికాయి వైర్‌లాగా.

గందరగోళంగా ఉంది. నిన్న అన్ని రంగు కాగితాల్ని అతికించి, కళ ఉట్టిపడేట్టుగా చేయగలిగిన ‘రై’ గన్నను ఎవరూ మాడడం లేదు. అతని మనసు మూలి గింది.

గది బయటికి నడిచేసరికి, ఆఫీసు నుండి హెడ్మాస్టరు హడావిడిగా వస్తూ, “ఏమిటి ఊరికే తిరుగుతున్నావ్? కాదు

తెప్పించావ్? గ్రామస్థులంతా వచ్చే స్తున్నారు. ఆ బెంచీలు తీసుకుని అక్కడంతా అరేంజ్ చెయ్. స్టేజీ నువ్వే చూస్కో. బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ వాళ్ళు వచ్చే స్తే మన టైమ్ అయింది..." చెబుతూనే మళ్ళీ వెళ్ళిపోయాడు లోనికి.

ఇటు హెడ్మాస్టరు పలుకుం జారీ చేస్తాడు. అటు ప్యూను పనులు వినడు. ఏనాడూ ఏం చేసేట్లు? చిన్నప్పుడు స్నేహితు లనే వారు, 'ఒరేయ్, నీ వెటూ కాకుండా పోతావ్, చూస్కో" — అని.

వెనక్కి తిరిగి మళ్లీ అదే గదిలోకి వెంకులూ ... వెంకులూ అనే శబ్దాల్ని మొదలు పంపిస్తూ వాటి వెనకాలే— అతను.

'మీ ప్రియాతిప్రియమైన తెలుగు అనౌన్సర్, పొన్నె దొర్లై అంటూ రేడియో సిలోన్ నుండి వస్తున్నట్లు స్టాఫ్ రూమ్ నుండి వినవస్తోంది.

బయట గ్రౌండ్‌లో చాలా మంది అయ్యారు. ఎండ తగ్గింది. దూరంగా పిల్లలది కోకో ఫైనల్ గేమ్ అయిపో వచ్చింది. విజిల్స్, చప్పట్లు, కేకలు! మనుషుల, చెట్ల, వస్తువుల నీడలు పొడుగవుతూ, పలచబడుతున్నాయి.

కొంచెంసేపట్లో —

కొంచెంసేపట్లో —

"తాలూకా అయి కూడా ఇవేం రోడ్లు" అని బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ ఉత్తమ రావు అనుకునేట్లుగా గోతులు, మిట్ట లపై నుండి జీబు చక్రాలు తిరగ్గా, బడి ఆవరణలో కొచ్చింది. జీబు ఆగగానే పెద్దలు, పిల్లలు ఎందరో చుట్టు ముట్టారు.

జీబు కనిపించడం లేదు. దూరంగా ఓ మూలకు కూర్చుని చుట్టలు కాలుస్తూ కబుర్లాడుకునే కూలి జనమంతా పరు గెత్తు కొచ్చారు, జీబు వైపు.

ఆటలన్నీ అయిపోయాయి, ఒక తాడు గుంజుడు పోటీ తప్ప. ఈ పోటీ ఇక్కడిదే ప్రథమం. అంతకు ముందెన్నడూ పెట్ట లేదు. అందుకే చాలా మంది ఆ పోటీని చూడాలని వచ్చారు.

ఒక్క చేయితో పట్ట లేనంత లావుగా ఉన్న తాడును గ్రౌండులో పొడుగ్గా పరిపిస్తున్నాడు క్లర్కు. నవ్వుతూ చూశాడు తన స్నేహితు లెంతోమంది వచ్చారని, మిగతా ఆఫీసుల్లోని గుమా స్తాలు, ఎన్. జి. ఓ.లు, జీబులోని నాయకు లనబడే వాళ్ళు స్కూలులోని టీచర్లు. స్నేహితుల్ని ఒక్కొక్కర్ని స్కూలు క్లర్కు కలుస్తున్నాడు.

కొద్దిసేపట్లో అందరూ బయటి కొచ్చారు. తాడు గుంజుడు పోటీ సిద్ధ మయింది. కొంద రొక చివరను, మరి కొందరు మరొక చివరను పుచ్చుకున్నారు, మథించడానికి పాల సముద్రం, మేరు పర్వతమూ లేవుగాని, దాదాపు రాక్షసులు, దేవతలు వచ్చిన ట్లున్నట్లు. బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ ఉత్తమరావుగారు గ్రాసు సూచికలాగా, చక్కగా మధ్యన నిలబడ్డాడు, అంతకుముందే లోన త్రాగిన (డ్రింక్స్) బాపతు త్రేపు కమ్మగా రాగా—

కాని, ఒక చివర చాలా మంది అయ్యారు. మరో వైపు జనం తక్కువగా ఉన్నారు. సమానంగా ఉండండి అంటే, ఎందుకోగాని నిరాకరించారు. బద్ధ శత్రువుల్లాగా చూసుకుంటున్నారు.

'విజిల్' అయింది. ఇరు పక్షాల వారూ ఎదుటి పక్షాన్ని లాగేయాలన్న తాపత్రయం కొద్దీ లాగుతున్నారు. ఓ నిమిష మయింది. తోటి వాళ్లకు ధైర్య వచనాలు చెప్పుకుంటున్నారు.

"లాగేయండి, లాగేయండి— లాగండి ... ల ...ల్లా"

"గుంజ — గుంజా. గుంజ రోయ్." మరో నిమిషమయింది. తాడు మధ్య భాగం మెలికలు తిరుగుతూంది. ప్రేక్షకుల్లో ఆదుర్దా పెరుగుతూంది.

స్కూలు గుమాస్తా, అతని స్నేహి తులు పోటీలో పాల్గొనలేదు. ప్రేక్ష కులు గానే మిగిలిపోయారు. తాడు మధ్యభాగం తామే అయినట్లు కమిలి పోయారు వాళ్ళ బ్రతుకులంత మాత్రమే అయినట్లు, పాల్గొనే అర్హత లేనట్లు.

కొద్దిగా ఉన్న వాళ్లేం కష్టపడడం లేదు. సునాయాసంగా తాడును బాలెన్స్ చేస్తున్నారు.

చాలామంది ఉన్నవాళ్ళు మహా తీవ్రంగా తాడు గుంజుతున్నారు. ఏ క్షణంలో అవతలి కొద్దిమందిని లాగే స్తారో నన్నట్లు గ్రౌండులో దుమ్ము లేస్తోంది పాదాల కదలిక వల్ల!

"ఈ ఎక్కువ మంది అవతలి కొద్ది జనాన్ని సులభంగా లాగేయగలరు, మొదట కొంచెం బెట్టుగా ఉన్నా—" ప్రేక్షకులు అభిప్రాయం ఏర్పరుచు కుంటున్నారు.

ఉత్తమరావుగారు ప్రసన్నంగా ఉన్నారు, కావాలంటే భవిష్యత్తు చెప్ప గలనన్నట్లు.

ఇరుపక్షాలు గుంజుకుంటున్నాయి.

చూపులు, చూపులు గుంజుకుం టున్నాయి.

బలం, బలం గుంజుకుంటూంది.

క్షణం క్షణం గుంజుకుంటూంది.

మధ్యలో ఓ క్షణాన — కొద్దిగున్న వాళ్లే చాలా మందిరు ఉన్న పక్షాన్ని లాగేసి గెలిచారు.

ఆశ్చర్యం కలిగించారు.

ప్రేక్షకుల ఆశలు పగిలాయి. ఊహ లకు ఉరి పడింది.

పెద్ద గోల ... చప్పట్లు ... ఈలలు. విజిల్ మళ్లీ వినిపిస్తోంది.

చాలా మంది ఉన్న పక్షంలో చాలా మంది పడి గీసుకుపోయి దెబ్బలు తిన్నారు. ఖిన్నులయ్యారు.

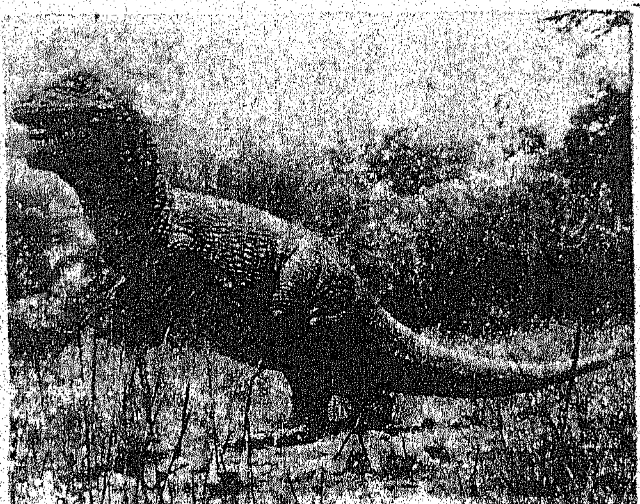

అలనాటి రాక్షసి బల్లి
ఫోటో— వి. ఉమామహేశ్వర్ (నందిగామ)

బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ ఉత్తమరావు గెలిచిన వారిని చూసి కళ్లు మెరిపి స్తున్నారు, చిరునవ్వులతో మురిపిస్తు న్నారు.

స్కూలు గుమస్తా, అతని మిత్ర బృందానికి విచారం లేదు. సంతోషం లేదు. ప్యూనుకు, క్లర్కుకు మళ్లీ పని పడింది, స్టేజీ అరేంజ్ చెయ్యడంలో. మరో పది నిమిషాల్లో ఉపన్యాసం ప్రారంభమయింది. ఉత్తమరావు చెబు తున్నాడు.

"నాకు తెలుసు కొద్దిగున్నోళ్లే గెలుస్తరని, గిట్ల జరుగుతదని—మొద ట్నించి ఇట్లనే జరుగుతుంది గనక, ఇప్పుడు గిట్లనే జరిగింది (ప్రజలు ఆశ్చర్యపోయారు. గెలిచిన వారు చప్పట్లు కొట్టారు. స్కూలు పిల్లలు కూడా కొట్టారు. వాళ్లకేమీ తెలియదు గనక!) చాలా మందుండీ గూడా గెల్వలేక పోయింర్రు — ఏం లాభం? మీరు మీ ప్రతిపక్షం ఓల్లోలె గావాలె (ప్రతి పక్షం వాళ్ళ కానీయరేమో!) మీరు దేశంల శాన మందున్నరు. అందుకే దేశం యిట్లున్నది. మీరు బాగుపడ్తె దేశం బాగుంటది (చప్పట్లు ... కేకలు ...)" చాలా చెబుతున్నాడు. గుమాస్తాకు విన అనిపించడం లేదు. అతని స్నేహితులు కూడా ఎవరూ వినడం లేదు. దూరంగా అస్తమిస్తున్న సూర్యుణ్ణి చూస్తున్నారు.

"కొద్దిమందున్న వాళ్ళు తెల్ల బట్టల వాళ్లూ, బొర్రలున్న వాళ్లూ, ధన వంతులూ!!

చాలా మందున్న వాళ్లు చిరిగిన పేగుల ఎండిన డొక్కల బీద వాళ్లు! !

ఈ సమాజపు ఆట స్థలంలో దుమ్ము రేగుతోంది." విషాదంగా నవ్వు కుంటూ అనుకుంటున్నాడు స్కూలు గుమాస్తా.

మా గురించి ఆలోచించే వాళ్లెవరు?— అతనిలో ఆలోచన.

రక్తనాళాలు రెండు వైపులా ఎవరో లాగివదిలినట్లయి గుండె గోడలు పగిలి బారి రక్తం కారి ఎర్ర ముద్దగా అయిప ట్లనిపిస్తోంది.

ఆకాశంలో సూర్య కిరణాలు పరుచు కున్నట్లు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. రెండు వైపుల నుండి కిరణాలు సూర్యుణ్ణి బలంగా లాగుతున్న కొద్దీ పగిలి రక్తం కక్కుతున్నట్లు సూర్యుడు మరీ ఎర్రగా...

వరండాలో ప్యూను పెట్రోమాక్స్ వెలిగించే యత్నం చేస్తున్నా డప్పుడే. అది వెలగడం లేదు. ఆరిపోవడం లేదు. మధ్యతరగతి జీవితంలా వెల గుతూ, ఆరుతూ, మండుతూంది. *